

การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้
ของผู้เรียนแห่งศตวรรษ ที่ 21 ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้การจัดการเรียนรู้ ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน

The Development of Learning Management ability to
develop 21st's Achievement of Learners for teachers in
Basic Education Schools, Nakhon Ratchasima by Using
Research-Based Learning Management.

สมบูรณ์ ตันยะ¹

ชยพล ธงภักดี²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถในการออกแบบและการจัดการเรียนรู้
ของครูในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน 2) ศึกษา
ผลการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัย
เป็นฐาน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่เข้าร่วมโครงการที่มีต่อการดำเนินโครงการวิจัย การดำเนิน
การวิจัย แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การพัฒนาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียน
รู้ให้กับครู ขั้นที่ 2 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครู ขั้นที่ 3 การดำเนินการจัดการเรียนรู้ของครู
ขั้นที่ 4 การนิเทศ ติดตามความก้าวหน้าในการจัดการเรียนรู้ของครู และขั้นที่ 5 การสะท้อนผลและการสรุป
บทเรียนจากกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ โดยกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 15 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากความสมัครใจ
เข้าร่วมโครงการของครู ประกอบด้วย 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 4 (เพาะชำ) จำนวน 5 คน
และโรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เอกสารแนวทางการ
จัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพครูสู่การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แบบบันทึกการเรียนรู้ของครู

1 อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, e-mail : chayapol22@hotmail.com

2 อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, e-mail : chayapol22@hotmail.com

แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา แบบประเมินความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน แบบประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการวิจัย และแบบสะท้อนผลการสรุปบทเรียนของครู สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการประเมินความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐานของครู พบว่า ความสอดคล้อง/ความเชื่อมโยง/ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐานของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารการเรียนรู้มีความถูกต้อง ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดชั้นเรียนให้พร้อมสำหรับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการการแก้ปัญหา และเมื่อพิจารณาครูผู้สอนแต่ละคน พบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกคน

3. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา จากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนความก้าวหน้า อยู่ระหว่าง ร้อยละ 20.30 ถึงร้อยละ 50.00 นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหายุ่งยากอยู่ระหว่าง ร้อยละ 63.00 ถึงร้อยละ 92.70 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนทั้ง 15 คน อยู่ในระดับมาก

4. ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการวิจัยของครูผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการวิจัยที่ได้เข้าร่วม อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อรายการที่ครูผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ประโยชน์ของโครงการวิจัยที่เกิดกับครูและนักเรียน รองลงมาคือ การให้คำแนะนำช่วยเหลือในการใช้นวัตกรรมการสอนแก่ครูโดยคณะผู้วิจัย

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน/ ผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21

ABSTRACT

This objective research were to; 1) develop ability towards the instructional design focusing mainly on Research Based Learning for teachers working in Nakhon Ratchasima basic education schools 2) to study students' learning results in Nakhon Ratchasima basic education schools by Research Based learning and 3) to study teachers' satisfactory towards this research. In terms of research methodologies. There were categorized into

5 steps including **Stage 1** the development of teachers' ability towards the instructional design, **Stage 2** teachers' instructional design, **Stage 3** teachers' learning and learning management, **Stage 4** the following up and supervision for teachers' learning and learning management, **Stage 5** feedback and lesson learned from the learning and teaching. The target group assigned in the study consisted of 15 teachers working in Nakhon Ratchasima basic education schools. Teachers were from 2 schools, 5 from Tetsaban 4 School (Por Chum) and 10 from Bunloer Wittayanusorn School by using purposive sampling method upon their consent. Tools employed in the study were listed as follows; instructional manual towards learning management to upgrade teachers' quality in 21st century, teachers' learning log, lesson plan evaluation form, learning achievement test, problem solving skills checklist, students' satisfactory evaluation form, teachers' learning and teaching ability evaluation form and reflection form towards teachers' lesson learned. Descriptive statistical analysis was employed in the study as follows; percentage, average, standard deviation and content analysis.

The results show that ;

1. The Results obtained from teachers' ability towards instructional design showed that the lesson plan's concordance/ connection/ appropriateness by using Research Based Learning in general was reported at high level
2. The teachers' ability towards Research Based Learning management in general was reported at the highest level When considering in each item, In terms of activities, the item related to the correctness of content was reported at the highest and in the issue about learning condition, the readiness of classrooms for problem solving skills development was reported at the highest . About each teachers, all of them performed their best towards teaching ability at high level.
3. In terms of students' learning achievement in Nakhon Ratchasima basic education schools, it was clear that all students attended in the Research Based Learning had obtained better learning achievement from the posttest with the improvement score ranging from 20.30% to 50.00%. Students' problem solving skills had been reported to be better after attending the Research Based Learning with the improvement score ranging from 63.00% to 92.70% and students' satisfactory towards all teachers' Research Based Learning was reported at high level.

4. The teachers' satisfactory towards the particular research project was reported at high level especially the item related to 'the benefits are for teachers and students followed by the counseling session towards teaching innovation.

Keywords : Research Base Learning / 21st's Achievement of Learners

บทนำ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เป็นวิธีการหนึ่งของการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับแนวคิด ที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐาน คือ การใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งหวังผลของการจัดการเรียนรู้ 2 ประการ คือ ประการที่ 1 ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเองตามแนวคิดของการจัดการศึกษาแบบ Constructivism ที่เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล บุคคลเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการสัมพันธ์สิ่งทีพบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่บุคคลมีอยู่เดิมและสอดคล้องกับ แนวคิดของการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ว่า องค์ความรู้หรือกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับจะมีคุณค่าและถาวรมากกว่า ถ้าผู้เรียนเปลี่ยนจากการเรียนแบบรับ (passive learning) มาเป็นแบบรุก (active learning) ประการที่ 2 ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่การศึกษาต้องการ ประกอบด้วย การเป็นผู้รู้ การเป็นผู้มีวิธีการแสวงหาความรู้ การเป็นผู้มีความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง การเป็นผู้คิดอย่างอิสระไม่ต้องพึ่งพา การเป็นผู้นำตนเองและผู้อื่น อันเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน จึงเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้การวิจัยเป็น ตัวช่วยให้ผู้เรียน

เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด การเรียนรู้ของผู้เรียน จะเกิดจากการปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน มีการกำหนดปัญหา วิเคราะห์ปัญหา วางแผน จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการวิจัย (อำรุง จันทวานิช, 2548) วิธีสอนจะเปลี่ยนจาก “การเรียนรู้โดยการบรรยาย” เป็น “การให้คำปรึกษา” บทบาทผู้สอน เปลี่ยนบทบาทผู้สอนจาก “การเป็นผู้ปฏิบัติเอง” เป็น “การจัดการให้ผู้เรียนปฏิบัติ” ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ การจัด การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คุณครูยุคใหม่จะต้องเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ของศิษย์ไปอย่างสิ้นเชิง และบทบาทของครูอาจารย์ก็ต้องเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง ครูที่รักศิษย์ เอาใจใส่ศิษย์ แต่ยังไม่ใช้วิธีสอนแบบเดิม ๆ จะไม่ใช่ครูที่ทำประโยชน์แก่ศิษย์อย่างแท้จริง กล่าวคือ ครูที่มีใจแก่ศิษย์ยังไม่พอ ครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนจุดสนใจหรือจุดเน้นจากการสอน ไปเป็นเน้นที่การเรียนรู้ (ทั้งของศิษย์ และของตนเอง) ต้องเรียนรู้และปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ที่ตนจัดให้แก่ศิษย์ด้วย ครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนบทบาทของตนเองจาก “ครูสอน” (Teacher) ไปเป็น “ครูฝึก” (Coach) หรือ “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้” (Learning Facilitator) และต้องเรียนรู้ทักษะในการทำหน้าที่นี้ โดยรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องที่เรียกว่า PLC

(Professional Learning Community) (วิจารณ์ พานิช, 2555)

จังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นจำนวนมาก การพัฒนาครูผู้สอนเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ตลอดจนทักษะด้านการสอนสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน หากครูผู้สอนสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน รวมทั้งความพึงใจที่มีต่อการเรียนรู้ จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ครูแกนนำด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีความเข้มแข็งในองค์ความรู้และมีความพร้อมที่จะนำองค์ความรู้ด้านการสอนที่ได้รับการพัฒนาไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนและขยายผลไปสู่เพื่อนครูคนอื่น ๆ ต่อไป เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน โดยมี

วัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ ของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา โดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน
2. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน ในด้านต่อไปนี้ 2.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.2) ความสามารถในการแก้ปัญหา และ 2.3) ความพึงพอใจในการเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่เข้าร่วมโครงการวิจัยที่มีต่อการดำเนินการโครงการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การพัฒนาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับครู

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- 1.1 กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา รวมจำนวน 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ และ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของโรงเรียนเทศบาล 4

(เพาะชำ) และโรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากความสมัครใจเข้าร่วมโครงการ

1.2 ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 15 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากความสมัครใจเข้าร่วมโครงการของครูได้กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ประกอบด้วย 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 4 (เพาะชำ) จำนวน 5 คน และโรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 เครื่องมือสำหรับพัฒนาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครู ได้แก่ เอกสารแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพครูสู่การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่คณะผู้วิจัยจัดทำขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพ เพื่อใช้ประกอบการอบรมครู และใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับครู โดยลักษณะเอกสารประกอบเป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่ประกอบด้วยสาระสำคัญ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การออกแบบการเรียนรู้ PLC นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

2.2 แบบบันทึกการเรียนรู้ของครู เป็นแบบบันทึกที่ให้ครูได้สะท้อนการเรียนรู้ของตนเองภายหลังได้รับการพัฒนาและการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการจากคณะผู้วิจัย ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการเรียนรู้ในนวัตกรรมที่เลือก การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กับเพื่อนครู และผู้บริหาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะนักวิจัย และการนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาวิชาชีพครู

3. วิธีดำเนินการ

การพัฒนาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับครูดำเนินการ ดังนี้

3.1 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงรายละเอียดของโครงการและวางแผนการดำเนินโครงการวิจัย พร้อมทั้งเตรียมการพัฒนาครูร่วมกันกับผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 1 วัน โดยจัดขึ้นในวันศุกร์ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2559 เวลา 9.00-12.00 น. ณ ห้อง 9.10.07 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

3.2 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐานให้กับครูในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 3 วัน โดยจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 4 – 6 เมษายน 2559 ณ เขาใหญ่ฟาร์มโฮมสเตย์ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา จากการบันทึกการเรียนรู้ของครู

ขั้นที่ 2 การออกแบบการจัดการเรียนรู้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 15 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากความสมัครใจในการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยมาจาก 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน

เทศบาล 4 (เพาะชำ) จำนวน 5 คน และโรงเรียน
บุญเหลือวิทยานุสรณ์ จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล คือแบบประเมินหน่วยการเรียนรู้โดยใช้
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน เป็นแบบประเมิน
ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 4 ระดับ (มากที่สุด มาก น้อย และน้อย
ที่สุด) โดยประเมินในมิติของความสอดคล้อง/
ความเชื่อมโยง/ความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้
ซึ่งมีค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับประเด็น
การประเมินระหว่าง 0.67-1.00

3. วิธีดำเนินการ

3.1 ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย
ในการวิจัย ทั้ง 15 คน ดำเนินการออกแบบการจัด
การเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน
โดยจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาที่
รับผิดชอบสอน คนละ 1 หน่วย

3.2 จัดประชุมติดตามและประเมิน
ผลการออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยใช้การจัด
การเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐานของครูผู้สอน โดยในวันที่
24 พฤษภาคม 2559 คณะผู้วิจัยได้ไปนิเทศและ
ติดตามให้ความช่วยเหลือครูในการจัดทำหน่วย
การเรียนรู้ที่โรงเรียนเทศบาล 4 (เพาะชำ) และวันที่ 5
พฤษภาคม 2559 และ 5 กรกฎาคม 2559 ไปนิเทศ
และติดตามให้ความช่วยเหลือครูในการจัดทำหน่วย
การเรียนรู้ที่โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ความสามารถในการออกแบบ
การจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัย
เป็นฐานของครู จากการประเมินหน่วยการเรียนรู้

ที่ครูจัดทำขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

ขั้นที่ 3 ดำเนินการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย นำแผน
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐานไปใช้จัด
การเรียนการสอนกับนักเรียนของตนเอง
โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย เป็นครู
ผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา
จำนวน 15 คน ตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ในขั้นที่ 1
และขั้นที่ 2

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม

ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลในขั้นตอน แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่
เครื่องมือในการดำเนินการทดลอง และเครื่องมือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 เครื่องมือในการดำเนินการทดลอง
คือ หน่วยการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้
ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน ที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้น โดยผ่าน
การประเมินคุณภาพรวมทั้งให้คำแนะนำ
เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องและเหมาะสม
โดยคณะผู้วิจัย

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล

2.2.1 แบบประเมินความ
สามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู เป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ระหว่าง
0.67-1.00

2.2.2 แบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นแบบทดสอบ

ปรนัยแบบเลือกตอบ ที่ครูผู้สอนเป็นผู้สร้าง มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.34-0.76 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.26-0.87

2.2.3 แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา

1) แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาสำหรับเด็กอนุบาล คณะผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดของ ดวงพร ผกามาศ (2554) ลักษณะข้อสอบเป็นสถานการณ์ที่ให้เด็กหาวิธีการแก้ปัญหา 3 ตัวเลือก 15 ข้อ หาคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.15-0.73 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยการใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าเท่ากับ 0.81

2) แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา คณะผู้วิจัยได้ใช้ แบบวัดของของมัสยา ธิติธนานันท์ (2552) ซึ่งเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มี 4 สถานการณ์ ๆ ละ 5 ข้อ รวมทั้งหมด 20 ข้อ คุณภาพของข้อสอบ ได้ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.30-0.80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30-0.70 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR20 ได้ค่าเท่ากับ 0.70

2.2.4 แบบประเมินความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00

3. วิธีดำเนินการ

ในการดำเนินการจัดการเรียนรู้มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ครูผู้สอนทำการทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวัดความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

3.2 ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน ตามหน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น คนละ 1 หน่วย โดยในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการสังเกตชั้นเรียนโดยเพื่อนครูและคณะผู้วิจัยเพื่อประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

3.3 ครูผู้สอนทำการทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวัดความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ตามแผน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐานของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา และความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน ใช้การวิเคราะห์ค่าร้อยละของคะแนนความก้าวหน้า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นที่ 4 การนิเทศ และติดตามความก้าวหน้าของการจัดการเรียนรู้

คณะผู้วิจัย ดำเนินการนิเทศ และติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูในระหว่างที่ครูดำเนินการจัดการเรียนรู้ ที่โรงเรียนทั้ง 2 โรง ในระหว่างเดือน กรกฎาคม 2559 – สิงหาคม 2559 โดยในการนิเทศ และติดตามใช้ การสังเกตชั้นเรียนขณะที่ครูปฏิบัติการสอนหลังจากนั้นใช้การประชุมสะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียนและให้ข้อเสนอแนะแก่ครูโดยคณะผู้วิจัย

ขั้นที่ 5 สะท้อนผลและสรุปบทเรียนจากกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ

ในขั้นตอนนี้เป็นการจัดประชุมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ของครูและสรุปบทเรียนจากกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ ร่วมกันระหว่างครูผู้สอนและคณะผู้วิจัย โดยจัดในลักษณะการประชุมเผยแพร่ผลการวิจัย ในวันที่ 6 พฤศจิกายน 2559 ในกิจกรรมประกอบด้วย การบรรยายทางวิชาการในหัวข้อ “การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21” การนำเสนอผลการใช้วัตกรรมการสอนของครูผู้ร่วมวิจัย การสะท้อนภาพความสำเร็จของการเข้าร่วมโครงการวิจัยและแนวทางการพัฒนาต่อยอดงานวิจัยสำหรับสถานศึกษาครู และศึกษานิเทศก์ หลังจากเสร็จสิ้นคณะผู้วิจัยได้ให้ผู้บริหารและครูในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายตอบแบบประเมินความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการวิจัยที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐานของครูผู้สอนในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา

1.1 ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน พบว่า ครูได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ระดับอนุบาล 5 คน ระดับมัธยมศึกษา 10 คน โดยเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย (ม.2, ม.4) วิทยาศาสตร์ (ม.4-6) คณิตศาสตร์ (ม.5) สังคมศึกษา (ม.2) และงานพื้นฐานอาชีพ (ม.3, ม.5-6) แผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนมีค่าความสอดคล้อง ความเชื่อมโยง และความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า มีค่าความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 11 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้/สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความเชื่อมโยงกัน อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.47) และเมื่อพิจารณาครูผู้สอนแต่ละคน พบว่า ครูผู้สอนแต่ละคนสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/เหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกคน

1.2 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน พบว่า ในภาพรวมครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สาระการเรียนรู้มีความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.37) ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดชั้นเรียนให้พร้อมสำหรับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.29) และเมื่อพิจารณาครูผู้สอน แต่ละคน พบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุดทุกคน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.52 – 4.92

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า หลังจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน

นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนความก้าวหน้าอยู่ระหว่าง ร้อยละ 20.30 ถึงร้อยละ 50.00

2.2 ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน พบว่า หลังจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐาน นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาอยู่ระหว่าง ร้อยละ 63.00 ถึงร้อยละ 92.70

2.3 ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนทั้ง 15 คน อยู่ในระดับมาก

3. ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการวิจัยของครูผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการวิจัยที่ได้เข้าร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.67) ส่วนข้อรายการที่ครูผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ประโยชน์ของโครงการวิจัยที่เกิดกับครูและนักเรียน ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ การให้คำแนะนำช่วยเหลือในการใช้นวัตกรรมการสอนแก่ครู โดยคณะผู้วิจัย ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.49)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการประเมินความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ พบว่า ความสอดคล้อง/ความเชื่อมโยง/ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาครูผู้สอนแต่ละคน พบว่า ครูผู้สอนแต่ละคนสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้อง/

เชื่อมโยง/เหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกคน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการพัฒนาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้มีกระบวนการอบรมให้ความรู้ในลักษณะการปฏิบัติการ มีเอกสารแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนที่ครูสามารถใช้เป็นคู่มือในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ได้ อีกทั้งมีกระบวนการนิเทศ ติดตามและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่องของคณะผู้วิจัย ซึ่งครูทุกคนต้องได้รับการตรวจและแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้อย่างน้อยคนละ 2 รอบ ครูผู้สอนมีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการเขียนแผนร่วมกัน ปกป้องหาหรือกัน นอกจากนี้ยังมีการนิเทศครูเป็นรายบุคคล ณ สถานศึกษาด้วย ในขณะเดียวกันในสถานศึกษาก็มีกระบวนการสังเกตและประเมินชั้นเรียนระหว่างครูผู้ร่วมวิจัยและผู้บริหารด้วย ทำให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

2. ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐานของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาครูผู้สอนแต่ละคน พบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุดทุกคน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีระบบและขั้นตอนที่ชัดเจน มีการตรวจและแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้แผนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งจะนำไปสอนนักเรียนได้ มีกระบวนการนิเทศติดตามจากคณะผู้วิจัยที่ลงไปสังเกตการสอน และให้คำแนะนำที่โรงเรียน และกระบวนการสังเกตการสอนของเพื่อนครูด้วยกันเอง โดยจับกลุ่ม ๆ ละ 3 คน ซึ่งครูแต่ละคนจะต้องทำหน้าที่สังเกตการสอน และมีเพื่อนครูมาดูแลการสอนของตนเองด้วย ทำให้ครูผู้สอนสามารถ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรัชญาหรือ และปรับปรุง ข้อบกพร่องจากการสอนของตนเองได้ ทำให้ครูมีความมั่นใจในการสอนของตนมากยิ่งขึ้น

3. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐานของครูทั้ง 15 คน มีคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้น คะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับที่น่าพอใจ (ร้อยละ 63.00-92.70) และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะบทบาทครูที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานจะอยู่ที่การช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะที่จำเป็นต่อการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และกระบวนการสืบสอบในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย อันจะนำไปสู่การได้คำตอบ ข้อค้นพบ หรือข้อความรู้ใหม่ (ทศนา แคมมณี, 2547) การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้นักเรียนใช้การวิจัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ในเรื่องที่ตนสนใจหรือต้องการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายใต้ขอบเขตเนื้อหาที่เรียน โดยมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกการคิดและการจัดการ หาเหตุผลในการตอบปัญหาตามโจทย์ที่ตั้งไว้ โดยผสมผสานองค์ความรู้แบบสหวิทยาการ และศึกษาจากสถานการณ์จริง (อาชญญา รัตนอุบล, 2547) การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้การวิจัยเป็นตัวช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด การเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดจากการปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน (อารุง จันทวานิช, 2548) ซึ่งผลการวิจัยของ

วรวิสา มณีผล (2547) พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน เกิดการเรียนรู้ร่วมกันจากการทำงานวิจัยและร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ครู และบุคคลอื่น ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ในกลุ่มสาระต่าง ๆ มาบูรณาการได้อย่างเหมาะสม มีความรู้เชิงลึกในเรื่องที่ตนกำลังศึกษานอกเหนือจากองค์ความรู้ในตำราเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะรักการเรียนรู้ รู้จักการคิดวิเคราะห์ มีทักษะทางสังคม ทักษะการทำงานกับผู้อื่น มีความสามารถในการแก้ปัญหาและมีความอดทนในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีความกล้าแสดงออก และภาคภูมิใจในผลงานของตน ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของกิตติพันธ์ ฝายชัยภูมิ (2554) ที่พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยของวรรณิษา ชาญสินธุ์ (2550) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน มีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 73 และ มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ครูผู้สอนมีความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการวิจัยที่ได้เข้าร่วมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด คือ ประโยชน์ของโครงการวิจัยที่เกิดกับครูและนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการสะท้อนผลสรุปบทเรียนที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการของครูผู้สอน กล่าวคือ ประโยชน์ที่เกิดกับครู ได้แก่ ได้รับความรู้ทั้งทางทฤษฎีและนำไปสู่การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเป็นฐานที่สามารถนำเทคนิควิธีสอนมาปรับใช้ในการสอนจริงได้ ได้รับความรู้ ประสบการณ์นำไปใช้

ประโยชน์ในการจัดทำสื่อการสอน การทำกิจกรรมกลุ่ม และการสรุปความรู้ท้ายเนื้อหาสาระแต่ละเรื่อง ได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้นำความรู้จากการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงแผนการสอนหน่วยอื่น ๆ รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่ใช้กระบวนการกลุ่ม สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ทำให้บรรยากาศในการจัดกิจกรรมสนุกสนาน น่าสนใจมากขึ้น ประโยชน์ที่เกิดกับนักเรียน ได้แก่ นักเรียน มีความกระตือรือร้น อีกทั้งยังทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม กล้าคิด กล้าแสดงออกมากขึ้นด้วย จากผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่เกิดจากการพัฒนาครูผ่านกระบวนการวิจัยที่ส่งผลไปยังนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นเมื่อครูเห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการจึงทำให้มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

1. กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสะท้อนผลเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนระหว่างครูผู้สอน ผู้บริหารและนักวิจัยเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ การพัฒนาความสามารถในการจัด

กระบวนการเรียนรู้และเกิดผลที่ตัวผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นในการพัฒนาครูจึงควรมีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสะท้อนผลกันเป็นระยะทั้งขณะพัฒนานวัตกรรมการสอนระหว่างใช้นวัตกรรมการสอน และระยะหลังการใช้ นวัตกรรมการสอน

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานสามารถพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น และมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่ดีขึ้นด้วย จึงเหมาะที่จะนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานมาใช้พัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียน ครูผู้สอนที่จะนำนวัตกรรมนี้ไปใช้ควรศึกษาและทำความเข้าใจแนวคิดและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทั้งรูปแบบให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการทำวิจัยต่อยอดในลักษณะการพัฒนาเครือข่ายการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในระดับสถานศึกษาโดยใช้ครูแกนนำที่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างเครือข่ายภายในโรงเรียน โดยเน้นกระบวนการให้ครูจับกลุ่มกัน และช่วยเหลือกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในทุกขั้นตอนอย่างมีระบบจะทำให้ครูผู้สอนและนักเรียนได้รับประโยชน์จากงานวิจัยมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพันธ์ ฝาชัยภูมิ. (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาหารและโภชนาการ การคิดวิเคราะห์ และความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงพร ผกามาศ. (2554). ความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม. ประกอบอาหารประเภทขนมไทย. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.
- ทีศนา แคมมณี. (2547). การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา.
- มัสยา ธิติธนานันท์. (2552). การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหา จิตวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง ชีวิตและสิ่งแวดล้อม ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองยางพิทยาคม. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา.
- วิจารณ์ พานิช.(2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วรรณิกา ชาญสินธุ์. (2550). ผลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์เรื่องการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพรเจริญวิทยาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- วรรณวิสา มณีผล . (2547). การศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักเรียนระดับประถมศึกษาระหว่างโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐานกับแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาชัญญา รัตนอุบล. (2547). การสอนแบบเน้นวิจัยโดยใช้สัญญาแห่งการเรียนรู้. ใน ไพฑูรย์ สีนารัตน์ (บรรณาธิการ) การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำรุง จันทวานิช. (2548). “ปาฐกถาพิเศษ เรื่องนโยบายส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้,” ในการเรียนการสอนโดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้. หน้า 1 - 11. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.